

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№6

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 902 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-iyunda ruxsat etildi.

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golischeva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

- Salimov Okil Umrzokovich**, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

O'zbekistonda yashil iqtisodiyotni shakllantirishda xitoy va rossiya investitsiyalarining qiyosiy tahlili.....	20
Malikov Numonjon Kamalovich	
Raqamli texnologiyalarning makroiqtisodiy barqarorlikka ta'siri.....	26
Sherzod Rajabov, Istora Abdusalomova	
Reducing inequality through human capital development: a comparative analysis of policies in the european union and uzbekistan.....	30
Iloxomjonov Jaxongir Alisher o'g'li	
Hududiy raqamli infratuzilmaning xizmat ko'rsatish sektoriga ta'siri: samarqand viloyati misolida.....	39
Musinov Dilshod Sultanovich	
Ways to improve quality in hotels through digital technologies.....	44
N.A. Rakhmonova	
Проблемы и пути внедрения механизма налогового стимулирования центров инновационного роста нового узбекистана.....	48
Умаров Б. С.	
Влияние протекционистской политики на инвестиционные стратегии промышленных предприятий.....	55
Ёдгоров Сардорбек Самадович	
Fiskal siyosat tahlili: aholi bandligi; aholi daromadlari; soliqqa tortish.....	61
Isroilov Boxodir Ibragimovich, Navruzova Farog'at Abdihamid qizi	
Problems in entrepreneurial potential development: a comprehensive analysis of contemporary barriers and challenges.....	67
Baxtiyor Xabibullayev Abdulvoxid o'g'li	
Tijorat banklarida aholi omonatlarining jozibadorligini oshirishning metodologik asoslari va amaliy yo'nalishlari.....	73
Xakimov Zoxid Norbo'tayevich	
To'lov aylanmasining mohiyatini aniqlashda to'lov va to'lov oqimlarining roli.....	78
I.F.Sayfiddinov	
Moliyaviy inklyuzivlikni ta'minlovchi samarali soliq siyosati.....	83
Artikov Ne'matulla Abdusalamovich	
Youth, digital finance, and the gig economy in uzbekistan.....	86
Akmal Boymurodov	
Aktiyadorlik jamiyatlari korporativ boshqaruvda qaror qabul qilishda raqamli texnologiyalardan foydalanish masalalari.....	91
Xabibullaeva Shirinxon Tohir qizi	
В условиях трансформации обеспечение развитие образования и нуки в сфере подготовки управленческих кадров.....	98
Суюнов Дилмурод Холмурадович	
Ипотечное кредитование как инструмент социальной политики в узбекистане.....	104
Базарова Нигора Равшановна	
Kichik biznes subyektlari tomonidan hudud aholisi bandligini ta'minlashning ijtimoiy va iqtisodiy natijalari.....	110
Ergasheva Nigora Abdigapparovna	
Kichik korxonalar istiqbolli hududlarda sanoat ishlab chiqarish holati dinamikasi.....	114
Xonto'rayev Obbosxon Kamolxon o'g'li	
Banklarning aktivlarini daromadliligini oshirish yo'llari.....	118
Elbusinova Umida Khamidullaevna	

Ekologik omillar o'zgarishining dehqon xo'jaliklari yalpi hosiliga ta'siri	123
Otamurodova Dildora Abdukrimovna	
O'zbekiston tijorat banklarining yashil iqtisodiyotdagi o'rni	128
Eshev Furqat A'zamovich, Ibragimova Feruza Axtamovna, Jumanazarova Malika Baxtiyorovna, Raxmatova Mohina Dilmurod qizi	
Использование интеллектуальных технологий в процессе обслуживания клиентов банка	132
Хашимова Дилёра Пахритдиновна	
Innovatsion faoliyatning moliyaviy rag'batlantirish va boshqaruv samaradorligini belgilovchi omil va jihatlar.....	138
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
Import tovarlari bo'yicha aksiz solig'ini undirishning nazariy asoslari.....	143
Abdurasulov Murodjon Bahrom o'g'li	
Роль цифровых валют центральных банков в модернизации платёжной инфраструктуры: мировой опыт и перспективы Узбекистана	150
Срожиддинова З.Х., Тухтасинова Д.Н.	
Tijorat banklarida chakana to'lov tizimlarini nazariy asosi.....	155
Sultonov Davronjon Rustam o'g'li	
Tikuv-trikotaj korxonalarida raqobatbardoshlikni oshirishda strategik menejmentning roli	161
Mamatraimov Islom Mamanazarovich	
Ta'lim, ekologiya va raqamlashtirish sohalarida bolalar va o'smirlar turizmini integratsiyalash: xalqaro tajribalar va O'zbekiston.....	170
Islomova Dilrabo Salomovna	
Iqtisodiy masalalarni matritsalar nazariyasi asosida modellashtirish va python dasturlash tilida yechish.....	175
Tojiyev Ilhom Ibraimovich, To'rayeva Feruza Dilmurodovna, Namozova Barchinoy G'ayrat qizi, Baxronova Zuhra Otaniyoz qizi	
Pul bozori barqarorligini ta'minlashda tijorat banklarida likvidlikni boshqarish samaradorligi	188
Sattorova Nasiba G'anijon qizi	
The role of digitalization of healthcare in the implementation of the safe city project	192
Akbarjon Iminov	
Аутоиммунные поражения центральной нервной системы, возникающие после стрептококковой инфекции	198
Умарова Саодат Сулаймоновна, Нормакматов Бахтиёр Ботиралиевич	
Iqtisodiyotiga yo'naltirilgan investiyalar tahlili.....	204
Namozov Olim Botirovich	
Creating a favorable climate for investment in agriculture	209
U.I.Djumaniyazov, B.J.Mirzaev	
Davlat ishtirokidagi korxonalarini korporativ boshqaruvni xalqaro standartlari asosida takomillashtirish	214
F.Djalilov	
Davlat tibbiyot tashkilotlarida ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy su'gurta qilish xarajatlarini hisobi.....	222
Kuliboyev Azamat Shonazarovich	
O'zbekistonda bank operatsion xarajatlari buxgalteriya hisobi	227
Qurbonova Sitara Vahobjon qizi	
O'zbekistonda kichik biznes va tadbirkorlik subyektlarini rivojlantirishning strategik yo'nalishlari.....	233
Musayev Ozodjon Shavkat o'g'li	
Пути обеспечения стабильного экономического роста в условиях перехода к зелёной экономике, совершенствования государственной экономической политики и повышения эффективности внедрения принципов цикличной экономики.....	237
Худайбергенова Адалат Неъматуллаевна, Убайдуллаев Сирожиддин Жамшидович, Файзиева Хамида	

Кудратовна, Эшбоев Миржалол Бахромович O'zbekiston sanoatining iqtisodiy holatini baholash	241
Mamanazarov Oybek Shomurodovich Maktabgacha ta'limda tayanch kompetensiyalarni shakllantirishda matematika va savod asoslarining didaktik yechimlari.....	247
Mingboyeva Guldorxon Maxmudovna Soliq tizimida soliq riskini baholash uslubiyoti.....	252
Nasimov Ravshanjon Azimovich Budjetni rejalashtirish tizimida jismoniy shaxslar daromadlari bo'yicha prognozlashni takomillashtirishning metodologik asoslari	260
Babaev Shavkat Bayramovich Понятие и сущность денежного потока в системе финансового управления.....	267
Машарипова Шахло Адамбаевна Yashil mehmonxonalarda strategik tahlil metodologiyasi	274
Rasulova Nigora Yusupovna Цифровая трансформация: новые возможности и современные тенденции в управлении бизнесом и инвестициями.....	279
Баратова Динора Алишеровна Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatishning sifati va samaradorligini baholash.....	283
Ikromov Akbar Farhod o'g'li Модель внедрения open banking в Узбекистане: предложение на основе международного опыта и локальных особенностей.....	288
Камалов Шухрат Камалович, Аскарлова Дилором Хожимуратовна, Баходиров Жасурбек Олёрбек ўғли, Маликов Шохрух Шокирович, Тенгелова Фарангиз Мажид кизи O'zbekistonda islom moliyasini joriy qilishning yo'llari	295
Ashurbayev Farrux Alisher o'g'li, Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li AQSH tajribasiga ko'ra eksportni iqtisodiy o'sishga tasiri	299
D.E.Qarshiev Iqtisodiyotni tartibga solish orqali aholi farovonligini oshirishning ahamiyati	304
Berdibekov A. Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirish va aholi moliyaviy savodxonligini oshirishda inklyuziv moliyaning ahamiyati.....	308
Latipova Shaxnoza Maxmudovna Problems of the financial mechanism influence for stable and inertial development of enterprises.....	313
Zaynalov Jakhongir Rasulovich, Alieva Susanna Tibbiyot turizmni rivojlantirish va uning salohiyatini iqtisodiy baholashning ilmiy va uslubiy asoslari	317
Vofaxojayeva Dilafuz Marufovna Turistik destinatsiyalar va raqamli marketing texnologiyalari orqali turizm barqarorligini transformatsiya qilish.....	322
Nurmuhammadxon Oppoqonov Kichik va o'rta biznes moliyaviy barqarorligining kambag'allikni kamaytirishdagi ahamiyati.....	327
Djamalov Xasan Numanjanovich Qoraqalpog'iston respublikasida turizmni rivojlantirishning tashkiliy va iqtisodiy salohiyatini baholash.....	335
Xoshimov Baxrom Baxadirovich O'zbekiston turizm sektorida tog' turizmining ulushi.....	343
Alimov Abdvakil Komil o'g'li O'zbekiston respublikasida investitsiya faoliyatini moliyaviy boshqarish va bunda xorij tajribasi.....	348
Ismailov Dilshod Anvarjonovich	

Tadbirkorlik faoliyatini samarali boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanishning holati.....	354
Sattarov Xayrulla Fayzullayevich	
Tadbirkorlik faoliyatida innovatsiyalarni rivojlantirish strategiyasini tanlash va asoslash	358
Shakirova Madinaxon Gafurdjanovna	
O'zbekistonning xalqaro valyuta-moliya tashkilotlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalarini mustahkamlash yo'nalishlari.....	362
Gulmurodova Marjona Olimjon qizi, Turg'unova Zohida Shavkat qizi, Umida Yuldasheva	
Jismoniy shaxslarning daromadlarini soliqqa tortish tartibini takomillashtirish.....	367
Bobomurotova Manzura Panji qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlari va qimmatli qog'ozlar bozori o'rtasidagi iqtisodiy munosabatlar	372
Berdaliyev Javohir Jahongir o'g'li	
Farg'ona viloyati mahallalarida tadbirkorlikni va hunarmadchilikni rivojlanishi holati tahlili	379
Tuxtasinov Zafarjon Odiljonovich	
Проблемы охраны окружающей среды и формирования «зеленой экономики»	389
Ёдгорова Мухайё Шухратовна, Иминова Наргиза Акрамовна	
The evolution of passenger transport in uzbekistan and its impact on economic growth.....	392
Naubetova Ziyada Niyet kizi	
Davlat tibbiyot tashkilotlarida ish beruvchining fuqarolik javobgarligini majburiy sug'urta qilish xarajatlarining hisobi.....	397
Kuliboev Azamat Shonazarovich	
Jahon sug'urta amaliyotining O'zbekiston sug'urta bozorining rivojlanishiga ta'siri	402
Kuvatova Dinara Anvarovna	
Milliy iqtisodiyotda xorijiy investitsiyalarning ahamiyati va ta'sir mexanizmlari	406
Abdullayev Zoxid Xolxo'jayevich	
Xaridorlar bilan hisob-kitoblar auditida moliyaviy tahlil usullarini qo'llash xususiyatlari.....	411
Saginbaev Sultanbek Turdibay o'g'li, Sultamuratov Qallibek	
The function and value of commercial banks in fostering capital market growth.....	416
Isakov Janabay Yakipbaevich	
Raqamli texnologiyalarning korxonalar risk boshqaruvidagi rolini swot tahlili orqali tadqiq etishning ahamiyati	427
Tojimatov Izzatbek Ikromali o'g'li	
Germaniyaning deutsche banki va buyuk britaniyaning barclays banki xizmatlar amaliyoti va uni o'zbekiston bank tizimi faoliyatiga qo'llash yo'llari	432
Raxmatov Temur Sotiboldiyevich	
The state and development trends of business process auditing in joint-stock companies in uzbekistan.....	439
Utegenova Sarbinaz Turdimuratovna	
Mamlakatimizda amaldagi budjetlararo munosabatlarning tartibi hisobi, hamda uning ahamiyati	444
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li, Saydullayeva Zeboxon Shukrilla qizi	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni boshqarishni takomillashtirish	462
Xaydarova E'zoza Shukurullayevna, Li Zin Bo	
Barqaror rivojlanish va yashil iqtisodiyotning mamlakatimizda so'nggi yillardagi oshib borayotgan ahamiyati	467
Bahodirova Mohigul	
Conceptual framework for boosting the financial and economic performance of investment projects in industrial enterprises.....	472
Sarriev Kahraman Ramatullaevich	
Bandlik va ayollar tadbirkorligi	477
Ibodullayeva M.S.	

Mamlakatimiz yalpi ichki mahsulotini ekonometrik prognozlash.....	482
A'zamov Musurmon Axmadovich, Islomov Javohir	
Ekspost siyosatini tadbirkorlik faoliyati rivojlanishiga ta'siri.....	488
Suvonov Ibrohim Izbosarovich, Abdug'aniyev Murodjon Shavkat o'g'li	
Aholini ish bilan ta'minlashda qishloq aholisini mehnat salohiyatidan foydalanish.....	492
Noiba Qodirova Maxmud qizi	
Yashirin iqtisodiyotni kamaytirishda rasmiy bandlik va moliyaviy munosabatlarni rivojlantirish	497
Xalimbetov Farxad Bagibekovich, Reyimberdiyev Baburbek Adilbek o'g'li	
Analysis of touristic potential and capacity of ecotourism sites	501
Abdurakhmanova Akida Faizulla kizi	
Xorijiy investitsiya ishtirokidagi korxonalarni moliyalashtirishni takomillashtirish.....	509
Salohiddinov Jaloliddin	
Infratuzilma va bozor infratuzilmasi tushunchalarining nazariy tavsifi	516
G'aniyev Botir Baxtiyorovich	
O'zbekiston va xorijiy davlatlarda aksiyadorlik jamiyatlarining qimmatli qog'ozlar orqali kapital yig'ish strategiyalari	520
Dilnozaxon Muxitdinova	
Iqtisodiy inqiroz paytida korxonalarda likvidlilikni boshqarish strategiyalari	527
Abdusalomova Nodira Bakhodirovna, Jabborova Sevinch Xusanovna	
O'zbekistonda islomiy mikromoliyaviy xizmatlar orqali ish bilan bandlikni oshirish istiqbollari.....	532
Mamatkulov Humoyun Bobir-ugli	
Textile enterprises and changing market conditions: integration of demand analysis, trend forecasting and strategic assortment management	536
Ikramova Nodira Burkhon kizi	
Aksiyadorlik korxonalarini boshqaruv tizimida korporativ madaniyatni takomillashtirish.....	540
Umarkhodjaeva Muyassarhon Ganievna, Omanova Nargiza Rustam qizi	
Moliyaviy faoliyat natijalari hisobi va auditini takomillashtirish.....	548
Po'latov Xudoyberdi Uktamovich, Abduxoliqov Isomiddin Ikrom o'g'li	
Rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlarda iqtisodiyotning real sektori korxonalariga kreditlar bo'yicha foiz stavkalariga ta'sir ko'rsatishda markaziy banklarning qayta moliyalash stavkalarining rolini tahlil qilish	553
Jabbarov Eliboy, Abdullayeva Charos Abdullo qizi	
O'zbekistonda qishloq xo'jalik mahsulotlarini qayta ishlashda innovatsiyalarning roli va iqtisodiy samaradorligi	558
Raximov Baxromjon Ibroximovich, Solohiddinov Nuriddin Sirojiddin o'g'li	
Sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirish orqali chiqindilarni boshqarish muammosini bartaraf etish yo'llari.....	563
Narzullayev Elmurod Shuxrat o'g'li, Hamrokulov Ulug'bek Abdurahmatovich	
Korxonani samarali boshqarishni ta'minlash strategiyalari	567
D.Mutalova	
Masofaviy ta'lim platformalarining qiyosiy tahlili va funksional xususiyatlari.....	571
Nabieva Nilufar Nabi qizi	
Raqamli iqtisodiyotning jamiyat hayotiga ta'siri.....	577
Aripova Ziyoda Xayrullayevna, Nurmuxamedova Tursunoy Usmonovna	
Transportda turistik xizmatlarni boshqarish mexanizmini takomillashtirish.....	581
Tuychiyev Anvarjon Muxtorjonovich	
Ipak yo'lining tarixiy madaniy merosi va hunarmandchiligi: dolzarb muammolar va tadqiqot istiqbollari	584
Xushnazarova Maxzuna Gulamdjanovna	

Eksport faoliyatini rag'batlantirishda institutsional va moliyaviy mexanizmlarning roli.....	589
Umarkulov Kodirjon Maxamadaminovich	
Elektron pul evolyutsiyasi.....	595
Marpatov Mavlonxon Dadashevich	
Yashil iqtisodiyotga o'tish jarayonida sanoat korxonalarining roli.....	600
Nasullayeva Yoqutoy Nasim qizi	
O'zbekistonda turizm marketingi va raqobatbardoshligini oshirish.....	606
Ikramova Nasiba Axmadovna	
Kambag'allikni qisqartirishning zamonaviy yo'nalishlari.....	610
Mirzayev Qulmamat Jonuzoqovich, Shodiyev Fazliddin Qalandar o'g'li	
Jamiyatda imkoniyati cheklanganlarning bandligini ta'minlashning ijtimoiy-iqtisodiy asoslari.....	615
Tilavova Munisa Maxmudovna	
Moliyaviy matematika vositalarining O'zbekiston kredit tizimidagi qo'llanilishi.....	620
Shamsiyeva Nigora Rafiq qizi	
Ecological sustainability in tourism: regional practices and global reflections.....	626
Sayyora Safaeva	
Quyi amudaryo mintaqasida turli darajadagi destinasiyalararo ixtisoslashgan klasterlarni shakllantirish asoslari va ularning o'ziga xos jihatlari.....	631
Doschanov Tangirbergen, Ollanazarov Bekmurod Davlatmurotovich	
Fine dining restoranlarida marketing strategiyalarining shakllanishi va mijoz jalb qilishda ularning ahamiyati.....	641
Jumaniyazova Sarvinoz Mansur qizi	
Soliq to'lovchilarning majburiyatlari bajarilishini kontseptual asoslari va shartlari asoslari xususida.....	644
Abdusherozov Abdullo Baxtiyorovich	
Davlat sektoridagi tashkilotlarda smetalar tuzish tartibi.....	651
Abdulaziz Norquchqorov Ziyadullayevich	
Качественное развитие рынка труда узбекистана.....	657
Мамадалиева Хафиза Холдаровна	
Kichik biznes subyektlarining aholi bandligini ta'minlash orqali kambag'allik darajasini pasaytirishdagi o'rni.....	664
Maxamadaliyev Boburbek Bahodir o'g'li	
Устойчивое развитие esg-менеджмента: от тренда к фундаментальной стратегии выживания и процветания.....	670
Собирова Нилуфар Бекпулат кизи	
Sirdaryo viloyatida investitsion faollikni oshirishda davlat va xususiy sektor hamkorligi.....	676
Mamatqulova Muxlisa Komiljon qizi	
Qurilish loyihalarini moliyalashtirishning milliy va xalqaro tajribasi.....	681
Yashin Iboyev	
Xizmatlar sohasida innovatsion muhitni yaratishning dolzarb masalalari.....	687
Kamoliddin Mamatqulovich Ibodov, Jamshid Abduxaliqovich Xolboyev	
Sanoat korxonalarining raqobatbardoshligini boshqarishda tovar aylanmasi tahlili.....	692
Jumayeva Gulrux Jo'raqulovna	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda innovatsion faoliyatning moliyaviy va boshqaruv hisobini takomillashtirish masalalari.....	698
Xushvaqtova Nozanin Nurbek qizi	
Effect of processing on nutrients in tomato products.....	706
Ergasheva Muhabbat Komil kizi	
Asosiy vositalarni davomiy (uzluksiz) baholash.....	710
Kuziev Islom Nematovich, Raxmonov Xurshidbek Shavkat o'g'li	

Sun'iy intellekt: Markaziy banklarni qanday o'zgartirmoqda?	715
Shahboz Qozoqov Ortiqbaevich	
Kichik biznes subyektlarida tashkil etilgan baliqchilikka ixtisoslashgan xo'jaliklarning mamlakat oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashdagi o'rni.....	720
Vazirov Azamat Yoqubjonovich	
Korxonalarining marketing faoliyatini strategik rivojlantirish yo'nalishlari.....	725
Isokboeva Zilola Rustam qizi	
К целям повестки 2030: анализ экономических индикаторов узбекистана	728
Салахутдинова Юлдуз Голибовна	
Современное состояние исследований в области использования цифровых технологий в инвестиционной деятельности	734
Ирмухамедова М.Д.	
Tijorat banklarining raqamli transformatsiyasi jarayoni, uning imkoniyatlari va xavf-xatarlarini tahlil qilish.....	741
Eshqobilov Ahmat Jovliyevich	
Aholi sonining o'sishi va iqtisodiy infratuzilmaga yuklanish: hududiy tahlil	745
To'rayev Nurbek Baykulovich	
O'zbekistonda oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash va boshqarishning hududiy rivojlantirish strategiyasi	751
Nuraliev Temurjon Erkinjon o'g'li	
O'zbekistonning zamonaviy korxonalar va tashkilotlarda boshqaruv masalalari	756
Ahtamova Mohigul Erkinovna	
Davlat tashkilotlarida ichki audit tuzilmalarini tashkil etishni rivojlantirish	761
Nasimov Fazliddin Sirojevich	
Yashil moliyalashtirishda sun'iy intellekt texnologiyalarining roli: imkoniyatlar va xavflar tahlili	765
Isoqulova Munisxon Abdurasul qizi	
Критерии экологичности бренда: как измерить «зеленый» имидж?	769
Носирова Чарос	
Qishloq xo'jaligini innovatsion texnologiyalar asosida boshqarish	775
Mamadiyarov Dilshad Uralovich, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
«O'ztransgaz» AJ faoliyatini 2024–2027 yillarga prognozlashtirishda ekonometrik modellar asosida tahlil	784
Sindorov Davlatbek Abdumajid o'g'li, Murodov Sardor Nurali o'g'li	
Favqulodda vaziyatlarning oldini olishga qaratilgan tibbiy profilaktik ishlar.....	791
Mahmudov Otamurod Hoshimovich, Murtazova Sh.N.	
Xizmat ko'rsatish sohasida elektron tijoratni rivojlantirishga ta'sir etuvchi omillar tahlili.....	795
Maxmudov Lazizbek Ubaydullo o'g'li	
O'zbekiston chakana savdosi tizimi va uning rivojlanishi.....	806
Yaqubov Azizbek G'anibekovich	
Milliy iqtisodiyotni tartibga solishda davlatning o'rni va maqsadi	812
Amonov Mehridin Oromiddinovich	
Investitsion faoliyatni amalga oshirishning xorij tajribasi va mamlakatimizda foydalanish istiqbollari.....	816
O'tamurodova Surayyo Shokirjon qizi	
Uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishda zamonaviy sifati menejmenti tizimining o'rni.....	822
Asadullina Nailiya Ramilevna, Normurodov Sarvar Norboy o'g'li	
Значение искусственного интеллекта в области педагогики на основе мультимедийных приложений	829
Бегалиев Файзали Умаралиевич	

Sog'lomlashtirish turizmida ekologik va ijtimoiy ta'sirlarning sintezi.....	832
Naimov Saidjon Yusup o'g'li	
Kasbiy ta'lim tashkilotlarida o'quvchilarni raqamli kompetensiyasini baholashning metodologik asoslari.....	835
Maxkamova Zuxra Tursunpulotovna	
Обзор по теме Современные системы управлением возбуждение синхронных машин и перспективы их развития (Формирования законов управления).....	841
Алиев Аббор Мураткулович	
O'zbekistonda turizm va servis sohasida davlat- xususiy sheriklik mexanizmidan foydalanish istiqbollari.....	846
Mamayusupova Dilovarxon Begmatovna	
Tijorat banklarida operatsion risklarini baholash va boshqarish tizimini tashkil qilish	850
Jaxongir Rabbimov	
Tomorqa xo'jaliklari faoliyatini tahlil qilishda statistik modellar va metodlardan foydalanish yo'nalishlari.....	855
Turobov Sherzod Alisherovich	
Совершенствование порядка расчёта и взимания НДС в узбекистане: аналитический подход.....	860
Бисенбаев Шарьяр Куанишбай ули	
Mintaqaviy iqtisodiyotda inson kapitalini raqamli transformatsiyalash masalalari.....	864
Yusubboeva Dinora Quadrat qizi	
Iqlim o'zgarishlari va rekreatsiya turizmining kelajagi: muammolar va yechimlar	870
Shaymanova Nigora Yusupovna	
Sirdaryo viloyatining turizm imkoniyatlari va o'ziga xos turizm resurslari.....	875
Tursunova Gulmira Rabbonovna	
Samarqand viloyatida investitsion-innovatsion faollikni oshirish holati va investitsiyalarning tarkibiy xususiyatlari.....	883
Bektemirov Abdumalik Bektemirovich, Axrorov Abbas Aslamjon o'g'li	
Global innovatsion indekslar va o'zbekiston: rivojlanish yo'nalishlari va bosqichlari.....	889
Bekmurodova Gavhar Adham qizi	
Aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvga raqamli texnologiyalarni joriy qilishning ilmiy-nazariy asoslariga qarashlar	895
Suyunov Dilmurod Xolmuradovich, Xabibullayeva Shirinxon Toxir qizi	

AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA KORPORATIV BOSHQARUVGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY QILISHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARIGA QARASHLAR

Suyunov Dilmurod Xolmuradovich

i.f.d., prof. Biznes va tadbirkorlik oliy maktabining
"Biznesni boshqarish va tadbirkorlik (MVA)" kafedrasini mudiri,

Xabibullayeva Shirinxon Toxir qizi

Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi tayanch izlanuvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada aksiyadorlik jamiyatlari korporativ boshqaruv tizimiga raqamli texnologiyalarni joriy etishning ilmiy-nazariy asoslari tahlil qilingan. Raqamli transformatsiya sharoitida korporativ boshqaruvning samaradorligini oshirish, shaffoflikni ta'minlash, aksiyadorlar bilan muloqotni mustahkamlash va strategik qarorlarni tezkor qabul qilish imkoniyatlarini yaratish masalalari ko'rib chiqilgan. Muallif axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, sun'iy intellekt, bulutli tizimlar va "Big Data" platformalari asosida boshqaruv mexanizmlarini modernizatsiya qilishning ustuvor yo'nalishlarini asoslab beradi. Shuningdek, O'zbekistonda aksiyadorlik jamiyatlarida raqamli boshqaruv madaniyatini shakllantirishga doir dolzarb taklif va tavsiyalar ilgari surilgan.

Kalit so'zlar: korporativ boshqaruv, mulkdorlar, raqamli texnologiyalar, investorlar, manfaatdor tomonlar, qaror, sun'iy intellekt.

Abstract: This article explores the scientific and theoretical foundations of implementing digital technologies in the corporate governance system of joint-stock companies. It examines how digital transformation can enhance governance efficiency, transparency, stakeholder engagement, and strategic decision-making. The author identifies key directions for modernizing management mechanisms using ICT, artificial intelligence, cloud platforms, and big data. The article also puts forward relevant proposals for fostering a culture of digital governance in Uzbekistan's joint-stock companies.

Key words: corporate governance, owners, digital technologies, investors, stakeholders, decision, artificial intelligence.

Аннотация: В данной статье рассмотрены научно-теоретические основы внедрения цифровых технологий в систему корпоративного управления акционерных обществ. Анализируются возможности повышения эффективности корпоративного управления в условиях цифровой трансформации, обеспечения прозрачности, укрепления взаимодействия с акционерами и принятия оперативных стратегических решений. Автор обосновывает приоритетные направления модернизации управленческих механизмов на основе ИКТ, искусственного интеллекта, облачных платформ и больших данных. Также представлены актуальные предложения по формированию цифровой культуры управления в акционерных обществах Узбекистана.

Ключевые слова: корпоративное управление, собственники, цифровые технологии, инвесторы, заинтересованные стороны, решение, искусственный интеллект.

KIRISH

Bugungi kunda O'zbekistonda amalga oshirilayotgan islohotlar tarkibida aksiyadorlik jamiyatlari faoliyati, jumladan, ularning institutsional va boshqaruv mexanizmlarini takomillashtirish borasida keng qamrovli chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Jumladan, «Iqtisodiyotda moliyaviy resurslarni ko'paytirish maqsadida kelgusi 5 yilda fond bozori aylanmasini 200 million AQSh dollaridan 7 milliard AQSh dollariga yetkazish, kapital harakatini bosqichma-bosqich erkinlashtirish» vazifalari belgilab berilgan [1].

Bundan kelib chiqqan holda, aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvni joriy etishda qonunchilik-me'yoriy bazani yanada takomillashtirish, davlat ishtirokini bosqichma-bosqich kamaytirish, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, sun'iy intellekt, avtomatlashtirilgan axborot tizimlari va raqamli ma'lumotlarni

qayta ishlash vositalari orqali qaror qabul qilish jarayonlarini tezlashtirish, boshqaruv jarayonlarining shaffofligini oshirish, manfaatdor tomonlar o'rtasidagi o'zaro aloqalarni samarali tashkil etish hamda tashkilotning strategik maqsadlariga erishishni ta'minlovchi zamonaviy boshqaruv amaliyotini joriy etish, aksiyadorlik jamiyatlari boshqaruv organlari faoliyatining mustaqilligini va fond bozorlarida erkin harakat qilishini ta'minlash, raqamli platformalar asosida aksiyadorlar kengashi faoliyatini shaffof va bozor tamoyillari asosida qarorlar qabul qilish shaklida tashkil etish, aksiyadorlik jamiyatlarida ijro organlari faoliyati samaradorligini oshirish, kuzatuv kengashlari faoliyati samaradorligini baholashga qaratilgan ilmiy-uslubiy asoslarni ishlab chiqish yo'nalishlarida ilmiy tadqiqotlarni yanada chuqurlashtirish muhim ahamiyat kasb etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Korporativ boshqaruv samaradorligini oshirishni tadqiq qilishning ilmiy-nazariy jihatlari ko'plab xorijlik olimlarning tadqiqot yo'nalishlaridan biridir.

Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi mamlakatlari olimlaridan S. Kukura, I. Ansof, O. Kavirshina, V. Mixaylov, I. Xrabrova, N. Trofimova, T. Salyutina, G. Platunina korporativ boshqaruvning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish bo'yicha tadqiqotlar olib borganlar. Mazkur olimlarning ilmiy ishlarida korporativ boshqaruv tizimini takomillashtirish hamda uning samaradorligini oshirish bo'yicha ilmiy tavsiyalar berilgan. Biroq qayd etilgan ishlarda korporativ boshqaruvda raqamli platformalarni tadqiq etish masalalari yetarli darajada tadqiq etilmagan.

O'zbekistonda aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvni takomillashtirishning umumiy jihatlari Berkinov B. B., Xodiev B. Yu., Xamidulin M. B., Suyunov D. X., Voxidov M. M., Gulyamov S. S., Zaynutdinov Sh. N., Rahimova D. N., Karlibaeva R. X., Rasulov N. M., Ashurov Z. A., Xoshimov A. A., Yaushev R., Elmirezayev S. E., Urinov B. N., Umarxodjayeva M. G., Shermuxamedov A. K., Kayumova M. Sh. va boshqa olimlarning tadqiqotlarida yoritilgan.

Mazkur yo'nalishda amalga oshirilgan ilmiy tadqiqot ishlarining ko'lamiga qaramay, kimyo sanoati tarmog'idagi aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruvning institutsional va funksional mexanizmlarini takomillashtirish, ularni tahlil qilish, korporativ boshqaruv tizimini samarali tashkil etish masalalari yetarli darajada o'rganilmagan. Bu esa mavzuning tanlanishiga asosiy sabab bo'lgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot jarayonida tahlil va sintez, induksiya va deduksiya, taqqoslash va qiyoslash, faraz va isbotlash, tizimli, iqtisodiy, statistik tahlil hamda ilmiy bilishning boshqa zamonaviy usullari, jumladan, anketalash va omilli tahlil usullaridan foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Texnologik rivojlanish va raqamli iqtisodiyotning tubdan o'sishi shu tariqa kompaniyalar, kapital bozorlari va jahon iqtisodiyoti tuzilmasini o'zgartirdi. Raqamli texnologiyalar zamonaviy kompaniyalarda korporativ boshqaruvni tubdan o'zgartirmoqda. Bugungi kunda sun'iy intellekt (AI), blokcheyn, katta ma'lumotlar tahlili (Big Data), narsalar interneti (IoT) va bulutli hisoblash kabi texnologiyalar kompaniyalarning boshqaruv jarayonlariga chuqur ta'sir ko'rsatmoqda. Bu texnologiyalar korporativ boshqaruv samaradorligini oshirish, shaffoflikni ta'minlash va xavflarni boshqarishda muhim ahamiyat kasb etmoqda.

AI texnologiyalari korporativ boshqaruvda qaror qabul qilish jarayonlarini avtomatlashtirish va optimallashtirishda keng qo'llanilmoqda. AI asosidagi tahlil vositalari orqali kompaniyalar katta hajmdagi ma'lumotlarni tez va aniq tahlil qilib, strategik qarorlar qabul qilishda foydalanmoqda. Masalan, Ponick va Wiczorek o'z tadqiqotlarida AI texnologiyalarining korporativ boshqaruv, xavf va muvofiqlik (GRC) sohalaridagi potensialini o'rganib chiqib, Aning GRC jarayonlarini samarali boshqarishdagi ahamiyatini ta'kidlaganlar [1].

Blokcheyn texnologiyasi korporativ boshqaruvda shaffoflik va hisobdorlikni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Bu texnologiya orqali kompaniyalar o'z operatsiyalarini aniq va o'zgarimas tarzda qayd etish imkoniyatiga ega. Xorijlik tadqiqotchi Ivaninskiy o'z maqolasida blokcheyn texnologiyasining korporativ boshqaruvdagi agent-prinsipal muammolarini hal etishdagi imkoniyatlarini tahlil qilgan [2].

Katta ma'lumotlar tahlili kompaniyalarga o'z faoliyatlari haqidagi ma'lumotlarni chuqur tahlil qilish va strategik qarorlar qabul qilishda yordam beradi. Zhou va Liu o'z tadqiqotlarida katta ma'lumotlar tahlili orqali kompaniyalar boshqaruv jarayonlarini qanday samarali tashkil etishi mumkinligini ko'rsatganlar [3].

Narsalar interneti bozori, ya'ni IoT texnologiyalari orqali kompaniyalar o'z uskunalarini va jarayonlarini real vaqt rejimida kuzatish va boshqarish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu texnologiyalar korporativ boshqaruvda operatsiyalarning samaradorligini oshirish va xavflarni kamaytirishda muhim ahamiyatga ega [4].

Bulutli hisoblash texnologiyalari kompaniyalarga ma'lumotlarni saqlash va qayta ishlashda yuqori samaradorlikni ta'minlaydi. Bu texnologiyalar orqali kompaniyalar o'z ma'lumotlarini xavfsiz va samarali boshqarish imkoniyatiga ega bo'lmoqdalar [5].

Raqamli texnologiyalarni korporativ boshqaruvga joriy etishda kompaniyalar bir qator muammolarga duch kelmoqda. Bu muammolarni hal etish uchun quyidagi yechimlar taklif etiladi:

Ma'lumotlar xavfsizligi va maxfiyligini ta'minlash. Raqamli texnologiyalarni joriy etishda ma'lumotlar xavfsizligi va maxfiyligini ta'minlash muhim ahamiyatga ega. Kompaniyalar kiberxavfsizlik strategiyalarini ishlab chiqishlari va ularni amalga oshirishlari zarur.

Xodimlarning malakasi va bilimlarini doimiy oshirish. Raqamli texnologiyalarni samarali joriy etish uchun xodimlarning malakasi va bilimlari muhim ahamiyatga ega. Kompaniyalar o'z xodimlarini doimiy ravishda o'qitish va rivojlantirishlari kerak.

Tashkilot madaniyati va o'zgarishlarga tayyorlik. Raqamli texnologiyalarni joriy etishda tashkilot madaniyati va o'zgarishlarga tayyorlik muhim rol o'ynaydi. Kompaniyalar o'z madaniyatini raqamli transformatsiyaga moslashtirishga intilishlari zarur [6].

Tartibga solish organlari tomonidan qo'llaniladigan texnologiyalarning birinchi turi qimmatli qog'ozlar va moliya bozorlariga oid SupTech texnologiyalaridir. SupTech (Supervisory Technology) — bu moliyaviy nazorat va kuzatuv organlari (regulyatorlar) faoliyatini raqamlashtirish va avtomatlashtirishga xizmat qiluvchi raqamli texnologiyalar majmuasidir. Uning asosiy maqsadi — moliyaviy institutlarni nazorat qilish jarayonlarini samarali, tezkor va shaffof tarzda amalga oshirishdan iborat.

OECDning tahliliy hisobotida SupTech texnologiyalari G20/OECD korporativ boshqaruv prinsiplarini amalga oshirishda muhim vosita sifatida ta'kidlangan. Ular orqali nazorat organlari ma'lumotlarni tez va samarali tahlil qilib, xatarlarni oldindan aniqlash imkoniyatiga ega bo'ladilar [7].

FSB hisobotida SupTech texnologiyalari nazorat organlariga real vaqt rejimida xatarlarni baholash, nazorat qilish va siyosat yuritishda yordam berishi qayd etilgan. Ushbu texnologiyalar orqali nazorat jarayonlarini avtomatlashtirish hamda ma'lumotlar sifatini oshirish mumkin [8].

BIS tahlillarida SupTech vositalari yordamida kredit, bozor, likvidlik va operatsion xatarlarni baholash, shuningdek, kapital yetariligi va boshqaruv samaradorligini ta'minlash imkoniyati mavjudligi ko'rsatilgan [9].

SupTech texnologiyalari korporativ boshqaruvda shaffoflikni ta'minlash, xatarlarni oldindan aniqlash va nazorat jarayonlarini samarali amalga oshirishda muhim ahamiyatga ega. Ularning qo'llanilishi orqali korporativ boshqaruv samaradorligini oshirish va moliyaviy barqarorlikni mustahkamlash mumkin [10].

Shunday qilib, hajm va chastotaning keskin ortishi bilan strukturalangan hamda strukturalanmagan ma'lumotlarni yig'ish, saqlash va tahlil qilish imkonini beruvchi texnologik arxitekturalarga, shuningdek, bunday ma'lumotlarni vizualizatsiya qilishga bo'lgan ehtiyoj ham ortib bormoqda.

Katta hajmli ma'lumotlar o'zining hajmi, xilma-xilligi, tezligi va mavjudligi kabi xarakterli xususiyatlari bilan kompaniyalarga ularni boshqarish bo'yicha murakkab vazifalarni yuzaga keltirmoqda. Bu esa murakkab analitikani ta'minlovchi ilg'or ishlov berish texnologiyalariga e'tibor qaratilishini taqozo etmoqda.

SupTech yechimlari texnologik innovatsiyalar bilan parallel tarzda rivojlanib bormoqda. Natijada SupTech texnologiyalari turli avlodlarga ajralgan holda tavsiflovchi, diagnostik, prediktiv va buyuruvchi konsepsiyalarda qaralmoqda.

SupTech toifasidagi yechimlar ko'plab mamlakatlarda, turli yurisdiksiyalarda faol joriy etilmoqda. Masalan, axborotni oshkor qilish amaliyotiga kelsak, 2017-yildan boshlab Malayziya Qimmatli qog'ozlar komissiyasi korporativ boshqaruv kodeksining standart andozasi asosida kompaniyalardan hisobotlarni qabul qiladi. Keyinchalik ushbu hisobotlar AI tizimi tomonidan muvofiqlikni baholash uchun tahlil qilinadi.

Bundan tashqari, Avstraliya Qimmatli qog'ozlar va investitsiyalar komissiyasi birlamchi va ikkilamchi savdolarni kuzatish uchun real vaqt rejimida ishlaydigan maxsus platformani ishlab chiqqan. Bu tizim Avstraliya aksiyalari va hosilaviy moliyaviy instrumentlar bozorlaridagi harakatlarni kuzatib, bozor anomaliyalarini aniqlash va ishtirokchilarning noqonuniy xatti-harakatlarini avtomatik ogohlantirish imkonini beradi.

Jahon amaliyotida turli xildagi raqamli boshqaruv platformalari mavjud bo'lib, ular har xil hajmdagi va sohadagi tashkilotlar ehtiyojlariga mos tarzda ishlab chiqilgan. Ularning asosiy vazifalari — hujjatlar aylanmasini yuritish, elektron ovoz berish, muvofiqlik monitoringi, kun tartibini shakllantirish, xavfsiz fayl almashinuvi, yig'ilishlar protokollarini yuritish va boshqa kengashga oid faoliyatlarni avtomatlashtirishdan iborat.

Yirik kompaniyalar uchun ishlab chiqilgan ilg'or platformalardan biri — Diligent Boards bo'lib, u dunyo bo'yicha 25 000 dan ortiq tashkilotda qo'llaniladi. U xavfsiz hujjat almashinuvi, elektron ovoz berish, xavf va muvofiqlik monitoringi kabi funksiyalarga ega. Biroq, uning yuqori narxi kichik tashkilotlar uchun jiddiy to'siq bo'lishi mumkin.

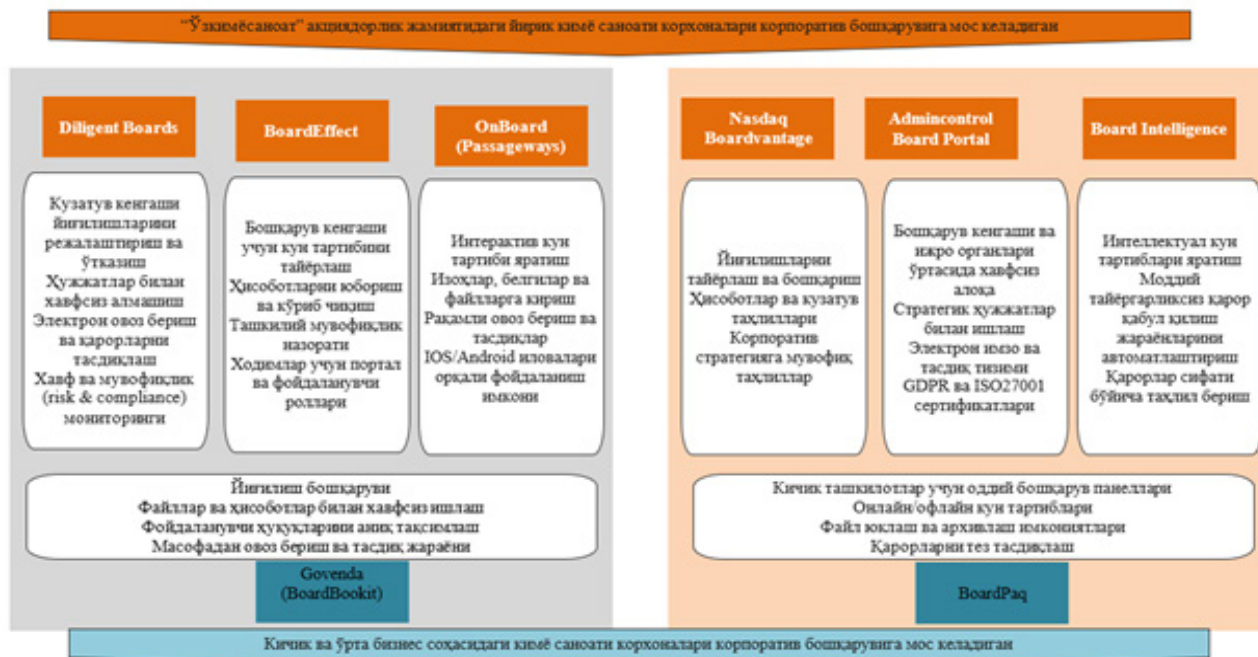
Shuningdek, Nasdaq Boardvantage ham korporativ boshqaruvni raqamlashtirishda yetakchi platformalardan biri hisoblanadi. U AES 256-bitli shifrlash, ISO 27001 sertifikati, ikki bosqichli autentifikatsiya (2FA), Zoom va Teams bilan integratsiya, hamda AI asosidagi hisobotlar kabi imkoniyatlarga ega. Platforma 24/7 texnik yordam

xizmatini ham taklif qiladi. Biroq, ushbu platformaning ayrim kamchiliklari sifatida yuqori narx, Outlook kalendari bilan integratsiyaning cheklanganligi va ayrim brauzerlarda sekin ishlashi qayd etilgan.

Admincontrol platformasi esa xavfsizlik bo'yicha yuqori standartlarga ega bo'lib, GDPR va ISO 27001 sertifikatlariga ega. U elektron imzo, xavfsiz fayl almashuvi va kengash faoliyatini avtomatlashtirish imkoniyatlari bilan ajralib turadi. Biroq, Zoom va Teams kabi videokonferensiya platformalari bilan integratsiyasi cheklangan, shuningdek, mobil ilovalarda funktsionallik yetarli darajada to'liq emas.

BoardEffect esa ta'lim muassasalari va notijorat tashkilotlar uchun mos platforma sifatida tanilgan. U kun tartibini tayyorlash, hisobotlarni yuborish va muvofiqlikni nazorat qilish imkoniyatlarini taqdim etadi. Biroq, bu platforma sanoat va ishlab chiqarish sohalari uchun yetarli darajada moslashtirilmagan.

Board Intelligence platformasi esa intellektual kun tartibini shakllantirish va qarorlarni tahlil qilish imkoniyatlarini taqdim etsa-da, texnik va sanoat yo'nalishlarida foydalanish uchun kamroq moslashganligi sababli tanqid qilinadi (1-rasm).

1-rasm. Kimyo sanoati korxonalarida raqamli platformalaridan foydalanish mexanizmi

Korporativ boshqaruv jarayonlarini raqamlashtirishda platformani joriy etish jarayoni samarali va tizimli tarzda amalga oshirilishi lozim. Bu jarayon, eng avvalo, korxonaning mavjud boshqaruv tizimini tahlil qilishdan boshlanishi zarur. Jarayonlardagi kamchiliklar, qog'ozbozlik, kechikishlar yoki ma'lumotlar oqimining samarasizligi kabi muammolar aniqlanib, raqamli platforma orqali avtomatlashtirish mumkin bo'lgan sohalar belgilab olinadi.

Keyingi bosqichda, ushbu ehtiyojlar asosida korxonaga faoliyatiga mos raqamli platformani tanlash lozim. Tanlovda platformaning funktsional imkoniyatlari, xavfsizlik darajasi, integratsiya imkoniyatlari, mijozlarni qo'llab-quvvatlash xizmati hamda narx siyosati kabi muhim jihatlarga e'tiborga olinadi (1-jadval).

1-jadval. Korporativ boshqaruv tizimida foydalaniladigan raqamli platformalarning ustunliklari va kamchiliklari

No	Platforma nomi	Ustunliklari	Kamchiliklari
1	Diligent Boards	- 25,000+ tashkilotlarda qo'llaniladi- Xavfsiz hujjat almashuvi- Elektron ovoz berish- Xavf va muvofiqlik monitoringi	- Qimmat narx siyosati- Kichik tashkilotlar uchun og'irlik qilishi mumkin
2	BoardEffect	- NNTlar va ta'lim muassasalari uchun mos- Kun tartibi tayyorlash- Hisobotlar yuborish- Muvofiqlik nazorati	- Ishlab chiqarish korxonalarida uchun funktsional cheklangan- Kengash faoliyatiga moslashuv darajasi past
3	OnBoard	- Intuitiv interfeys- Interaktiv kun tartibi- Elektron ovoz berish- Mobil ilovalar	- Kengash faoliyatiga moslashuv darajasi cheklangan- Xavf va muvofiqlik funktsiyalari cheklangan

4	Nasdaq Boardvantage	- Hujjatlarni xavfsiz boshqarish- Elektron ovoz berish va tasdiqlar- AI asosidagi hisobotlar- Zoom va Teams integratsiyasi- Xavfsizlik: AES 256-bit shifrlash, 2FA, ISO 27001 sertifikati- Mobil ilovalar- 24/7 mijozlarni qo'llab-quvvatlash	- Qimmat narx siyosati- Outlook kalendar integratsiyasi cheklangan- Ayrim brauzerlarda sekin ishlash mumkin- Ko'p kompaniyalarda foydalanganda qayta login talab etiladi
5	Admincontrol	- GDPR va ISO27001 sertifikatlari- Elektron imzo va tasdiq tizimi- Xavfsiz fayl almashinuvi- Yevropa bozorida keng tarqalgan	- Zoom/Teams integratsiyasi cheklangan- Mobil ilovalarda funksional cheklangan
6	Board Intelligence	- Intellectual kun tartiblari- Qarorlar sifati bo'yicha tahlil- Yozma hisobotlar sifatiga e'tibor	- Ishlab chiqarish va texnik sohalar uchun moslashuv darajasi past- Xavf va muvofiqlik funksiyalari cheklangan
7	Govenda	- Yig'ilish boshqaruvi- Fayllar bilan xavfsiz ishlash- Foydalanuvchi huquqlarini aniq taqsimlash- Masofadan ovoz berish	- Xavf va muvofiqlik funksiyalari cheklangan- Kengash faoliyatiga moslashuv darajasi past
8	Azeus Convene	- Interaktiv kun tartibi- Elektron imzolar va muvofiqlik auditi- Ma'lumotlar shifrlash- Off-line rejimda ishlash imkoni	- Kengash faoliyatiga moslashuv darajasi cheklangan- Ko'p funksiyalar uchun qo'shimcha to'lov talab etilishi mumkin
9	iBabs	- Kengash a'zolariga qulay kun tartibi- Qarorlarni qo'llab-quvvatlash vositalari- Muvofiqlik va auditor nazorati jurnallari- Elektron imzo va xavfsizlik tizimlari	- Zoom/Teams integratsiyasi cheklangan- Xavf va muvofiqlik funksiyalari cheklangan
10	BoardPaq	- Kichik tashkilotlar uchun oddiy boshqaruv panellari- Onlayn/offlayn kun tartiblari- Fayl yuklash va arxivlash imkoniyatlari- Qarorlarni tez tasdiqlash	- Xavf va muvofiqlik funksiyalari cheklangan- Kengash faoliyatiga moslashuv darajasi past

Tanlangan platforma dastlab kichik bir guruh doirasida sinov tariqasida joriy etiladi, ya'ni pilot loyiha amalga oshiriladi. Bu bosqichda platformaning qanday ishlayotgani, xodimlar tomonidan qanday qabul qilinayotgani, mavjud texnik muammolar va samaradorlik darajasi baholanadi. Agar sinov natijalari ijobiy bo'lsa, platforma to'liq miqyosda joriy etiladi. Shu bilan birga, xodimlar platformadan samarali foydalanishlari uchun maxsus o'quv kurslarini tashkil etish muhimdir. Har bir bo'lim va rahbariyat vakillari raqamli platformaning imkoniyatlaridan to'liq foydalanish ko'nikmalariga ega bo'lishi, joriy etilgan tizimning muvaffaqiyatini belgilaydi.

Platforma joriy etilgach, uning foydalanish samaradorligini muntazam baholab borish zarur. Baholash natijalariga ko'ra, zarurat tug'ilganda o'zgartirishlar, funksional kengaytirishlar yoki yangilanishlar kiritilishi mumkin. Asosiy maqsad — korporativ boshqaruv jarayonlarini uzluksiz takomillashtirish va korxonaning raqobatbardoshligini ta'minlashdir.

Kimyo sanoatidagi korxonalar uchun esa xavfsizlik, muvofiqlik, hujjatlar maxfiyligi va regulyator talablarga rioya etish kabi omillar ustuvor ahamiyatga ega. Shu bois, ushbu sohaga xos talab va standartlarga javob bera oladigan platforma sifatida Nasdaq Boardvantage ni tanlash maqsadga muvofiqdir. Mazkur platforma kimyo sanoatiga mos yuqori xavfsizlik darajasiga ega funksional yechimlarni taklif etadi. Unda AES 256-bitli shifrlash, ikki bosqichli autentifikatsiya va ISO 27001 xavfsizlik sertifikatlari mavjud bo'lib, hujjatlarni ishonchli saqlash, ularning versiyalarini nazorat qilish va elektron imzolarni joriy etish imkoniyatini beradi.

Muvofiqlikni ta'minlash uchun platformada elektron ovoz berish, tasdiqlash mexanizmlari, xavf monitoringi kabi funksiyalar mavjud. Shuningdek, u Zoom va Microsoft Teams bilan integratsiyalashgan bo'lib, masofaviy yig'ilishlarni samarali tashkil etish imkonini yaratadi. Mobil ilovalar orqali istalgan joydan kirish imkoni mavjud bo'lib, 24 soatlik texnik yordam xizmati korxonaning barcha bo'linmalarida ish jarayonini uzluksiz davom ettirishga yordam beradi. Ushbu xususiyatlar Nasdaq Boardvantage platformasini aynan kimyo sanoatida faoliyat yurituvchi korxonalar uchun ideal yechimga aylantiradi.

Raqamli korporativ boshqaruv platformalari — korporativ shaffoflikni oshirish, qarorlar qabul qilishni tezlashtirish va xavfsizlikni ta'minlashda katta ahamiyatga ega. Kichik biznes subyektlari uchun iBabs va BoardPaq kabi qulay platformalar tavsiya etiladi. O'rta korxonalar uchun Admincontrol yoki Azeus Convene, yirik va strategik tarmoqlar uchun esa Nasdaq Boardvantage va Diligent platformalari mos keladi. Korxonaning sohasi, mavjud resurslari va texnik infratuzilmasiga qarab, to'g'ri tanlangan platforma korporativ boshqaruvda raqamlashtirish orqali yaqqol ijobiy natijalarga erishishni ta'minlaydi.

Korporativ o'zaro munosabatlarni samarali tashkil etish aksiyadorlik jamiyatlarining strategik ahamiyatga molik ustuvor yo'nalishlaridan biri bo'lishi lozim. Masalan, «O'z kimyosanoat» AJ o'ziga xos institutsional

matritsaga ega bo'lganidek, har bir aksiyadorlik jamiyatida ham korporativ munosabatlar ishtirokchilari o'rtasidagi aloqalarni tartibga soluvchi o'ziga xos institutsional matritsa mavjud bo'lishi talab etiladi. Bunday matritsa o'zaro munosabatlarning tuzilishi, qoidalari va cheklovlarini belgilovchi institutlarga asoslanadi.

Institutsional o'zaro munosabatlarning asosiy maqsadi — korporativ boshqaruv organlari bilan boshqa manfaatdor tomonlar o'rtasidagi aloqalarning samaradorligini oshirishga xizmat qiluvchi boshqaruv va nazorat mexanizmlarini shakllantirishdan iborat. Boshqaruv institutlarini yagona kompleksda o'rganish orqali ularning ma'lum turdagi institutsional matritsaga nisbatan ichki birligi va o'zaro bog'liqligini aniqlash mumkin.

O'zbekistondagi korporativ boshqaruv tuzilmalarida, asosan, ikki turdagi institut mavjud: normativ institutlar va tashkiliy institutlar. Ularning birgalikdagi faoliyati aksiyadorlik jamiyatlarining institutsional asoslari barqarorligini ta'minlaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Korporativ boshqaruv sohasida o'zaro munosabatlar tizimida manfaatlar muvozanatiga erishish bilan bog'liq ilmiy-uslubiy va amaliy muammolarni hal etish dolzarb masala hisoblanadi. Shu sababli bozor ishtirokchilari o'rtasidagi munosabatlarni tartibga soluvchi me'yorlar tizimi asosida biznes yuritishning zamonaviy shakllarini joriy etishga ustuvor ahamiyat qaratilmoqda.

Institutsional iqtisodiyot doirasida korporativ boshqaruv va nazorat tizimlarini shakllantirish jarayoni o'zaro munosabatlarni oqilona tashkil etishga yo'naltirilgan yangi yondashuvlarni ishlab chiqishni talab etadi. Korporativ boshqaruv tizimi ishtirokchilar o'rtasida resurslarni taqsimlash va nazorat qilishga ta'sir etuvchi ichki va tashqi omillar, institutlar ta'siri hamda ularning talablarini tartibga soluvchi mexanizmlar tizimi sifatida shakllanishi lozim.

Yuqoridagilarni inobatga olgan holda, korporativ boshqaruv tizimida o'zaro munosabatlarni boshqarish nazariyasi va amaliyotida mavjud vositalarni tizimlashtirish maqsadga muvofiq hisoblanadi.

Aksiyadorlik jamiyatlarining korporativ munosabatlaridagi manfaatdor tomonlar quyidagi subyektlarni o'z ichiga oladi: davlat va mahalliy hokimiyat organlari, jamoat tashkilotlari, aksiyadorlar, investorlar, menejerlar, xodimlar, biznes hamkorlar, iste'molchilar hamda ommaviy axborot vositalari.

O'zaro munosabatlarni samarali tashkil etishda har bir manfaatdor tomonning o'rnini hisobga olish zarur. Muhimi, ularning soni yoki tarkibi emas, balki aksiyadorlik jamiyatiga ko'rsatayotgan ta'siri nuqtayi nazaridan tahlil etilishi kerak. Masalan, O'zbekiston sharoitida kimyo sanoatiga oid korxonalarining asosiy iste'molchilari qishloq xo'jaligida faoliyat yurituvchi subyektlardir. Mojaroli vaziyatlar yuzaga kelmasligi uchun barcha manfaatdor tomonlarning fikr va ehtiyojlari o'z vaqtida inobatga olinishi zarur.

Masalan, davlat tartibga soluvchi organ sifatida aksiyadorlik jamiyatining O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga rioya etishini, ichki hujjatlarning umumiy qoidalarga mosligini hamda ularning amaldagi rivojlanishini doimiy monitoring qilish mexanizmini yo'lga qo'yishi lozim. Investor esa aksiyadorlik jamiyatining samaradorlik ko'rsatkichlaridan doimiy xabardor bo'lishi, bu borada ochiq va muntazam axborot almashinuvi tizimlarining mavjud bo'lishi kerak.

Shuningdek, har bir manfaatdor tomon bilan hamkorlikni tashkil etishda ularning manfaatlarini ham hisobga olish lozim. Ayniqsa, aksiyadorlik jamiyatiga sezilarli ta'sir ko'rsatishga qodir shaxslar bilan manfaatlar to'qnashuvining oldini olish maqsadida korporativ o'zaro munosabatlarni tashkil etish va nazorat qilish bo'yicha mutaxassis tomonidan maxsus hamkorlik yo'riqnomalari ishlab chiqilishi zarur.

Korporativ boshqaruv tizimida korporativ madaniyat o'zaro munosabatlarning eng muhim tarkibiy qismi sifatida qaraladi. Tadbirkorlik faoliyatida axloqiy normalar tizimini shakllantiruvchi ushbu madaniyat munosabatlar etikasi, sadoqat, ishonch va umumiy maqsadlarga erishish ruhi bilan uyg'unlashgan bo'lishi zarur.

Aksiyadorlik jamiyatlari tomonidan shakllantirilgan korporativ madaniyat manfaatdor tomonlarning sodiqligini mustahkamlaydi, munosabatlarda ishonchni kuchaytiradi va o'zaro hamkorlikni qo'llab-quvvatlovchi nomoddiy, biroq yuqori samaradorlikka ega strategik vosita sifatida xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Ponick, E., & Wieczorek, G. (2022). Artificial Intelligence in Governance, Risk and Compliance: Results of a study on potentials for the application of artificial intelligence (AI) in governance, risk and compliance (GRC). arXiv preprint arXiv:2212.03601. <https://arxiv.org/abs/2212.03601>
2. Ivaninskiy, I. (2019). The Impact of the Digital Transformation of Business on Corporate Governance. An Overview of Recent Studies. Journal of Corporate Finance Research, 13(3), 35-47. <https://cfjournal.hse.ru/article/view/10198>
3. Zhou, Y., & Liu, Z. (2022). Digital technology innovation and corporate ESG performance: evidence from China. Economic Change and Restructuring. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10644-024-09791-x>
4. Bawa, Z., & Rathore, K. S. (2024). Corporate Governance in the Era of Digital Transformation: Evaluating the Impact of Emerging Technologies on Organizational Strategies. Business, Marketing, and Finance Open, 1(5), 46-63. <https://www.bmfopen.com/index.php/bmfopen/article/view/28>; Wu, T. (2024). Exploring of the Integration of Emerging Tech-

- nologies and Corporate Governance. *Advances in Economics, Management and Political Sciences*, 87, 90-96. <https://www.ewadirect.com/proceedings/aemps/article/view/13013>
5. Sun, Y., & Guo, J. (2024). How does digital transformation affect corporate governance paradigms? A synthesis of the literature. *Systems*, 7(2). <https://systems.enpress-publisher.com/index.php/FSJ/article/view/8081/4425>
 6. https://goingdigital.oecd.org/data/notes/no10_toolkitnote_suptechcorp.gov.pdf
 7. <https://jcli-bi.org/index.php/jcli/article/view/257>
 8. <https://br-ag.eu/2024/07/11/financial-supervisors-enhance-oversight-use-of-data-and-analytics-with-suptech>.
 9. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2405844024074905>.
 10. D.Kh. Suyunov, A.T.Kenjabaev Scientific Approaches to The Analysis of the Experience of Foreign Countries on the Development of Entrepreneurship in The Service Field. *Wire Insights: Journal of Innovation Insights* 1 (5), 1-7. 2023.
 11. Д.Х.Суюнов Ўзбекистоннинг халқаро рейтинг ва индекслардаги ўрнини яхшилаш ҳамда давлат органлари ва ташкилотларида улар билан тизимли ишлаш механизмлари. *Science and innovation* 2 (Special Issue 13), 486-488.2023.
 12. D.X. Suyunov Theoretical principles of improving the modern corporate control system in joint stock companies *International journal of economic perspectives*. 16 (11), 90-97.2022.
 13. D.X. Suyunov, S.E. Elmirzayev *Korporativ boshqaruv*. Дарслик–Toshkent 2022.450 бет.
 14. D.X. Suyunov Ways of its Development in Uzbekistan, *BPG Economy Genius Repository* 24, 7-15.2023.
 15. Суюнова Д.Д. Ракамли корпоратив бошқарувни жорий этишнинг илғор хориж ривожланган мамлакатлар тажрибаси ва ижобий томонларини жорий қилиш. *European science international conference: analysis of modern science and innovation*. <https://esiconf.org/index.php/AMSI/article/view/2552/2376>.2025, февраль.
 16. Суюнова Д.Д. Ракамли иктисодиёт тизими иктисодиётни ривожланишининг электрон механизми. *European science international conference: analysis of modern science and innovation*. <https://esiconf.org/index.php/AMSI/article/view/2559/2375>.2025, февраль.
 17. Д.Х. Суюнов, Б.А. Холбаев Лойиҳа бошқаруви: услуб ва стандартлар. Ўқув қўлланма. 2018 йил. 195 бет.
 18. 19. Суюнов,Д.Х. Холбаев,Б.А. Методы и стандарты управления проектами. учебное.2018 год. 210 стр.
 19. 20. D.X. Suyunov, S.E. Elmirzayev *Korporativ boshqaruv*. Дарслик–Toshkent 2022.450 бет.
 20. 21. Б.Ф.Ганиходжаев, Д.Х.Суюнов, Ш.Хусаинов. Пособие по корпоративному управлению. Ташкент–адабиёт учкунлари 2017.
 21. 22. D.X.Suyunov, A.T.Kenjabayev, A.Ro'ziyev *Elektron tijorat*. 2023.450 bet.
 22. 23. D.D. Suvanova Digitalize enterprise business processes methodological approach. *Web of Scientists and Scholars: Journal of Multidisciplinary Research*. Volume 1, Issue 9, December, 2023 ISSN (E): 2938-3811.
 23. 24. D.D. Suvanova The digitalization of business processes itself scientific approaches to the characteristics. *American Journal of Research in Humanities and Social Sciences*. Volume: 19 December 2023.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 6

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Ei.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>